

Smartnews AR 2016/1048

Geen recht op inzage in boekhouding gefailleerde om aansprakelijkstelling van een derde te onderbouwen

Hoge Raad, 8 april 2016, ECLI:NL:HR:2016:612 - Op SmartNews sinds: 10 april 2016

Feiten

Verweerster heeft een koopovereenkomst gesloten met A uit hoofde waarvan verweerster aan A grondverbetermachines heeft verkocht. A heeft de helft van de koopprijs voldaan en is ten aanzien van de resterende helft van de koopsom met verweerster een geldleningovereenkomst aangegaan. A is vervolgens failliet verklaard. B was voorafgaand aan het faillissement van A enig bestuurder van A. Betrokkene 1 was op haar beurt enig bestuurder van B. Verweerster vordert op grond van [artikel 3:15j](#) aanhef en onder d BW de curator van A te veroordelen alle medewerking te verlenen aan een door verweerster te verrichten onderzoek in de volledige (financiële) administratie van A. Verweerster voert aan dat de vennootschap B als enig statutair-bestuurder van A een verwijt kan worden gemaakt van het feit dat de vorderingen van verweerster op A niet verhaalbaar zijn. Om die reden wenst zij B op grond van onrechtmatige daad aansprakelijk te stellen voor de haar geleden schade. Met het oog op onderbouwing van haar aansprakelijkstelling wenst verweerster dat de curator haar inzage in de boeken van A verleent. Betrokkene 1 is volgens verweerster op grond van [artikel 2:11](#) BW mede hoofdelijk aansprakelijk voor het feit dat de vorderingen van verweerster op A niet verhaalbaar zijn.

Rechtsoverwegingen

De Hoge Raad overweegt dat een schuldeiser behoefte kan hebben aan informatie die ziet op de vaststelling van de hoogte van zijn vordering, bijvoorbeeld indien zijn vordering geheel of gedeeltelijk door de curator wordt betwist. Een beroep op [artikel 69](#) Fw. is in dat geval niet mogelijk, aangezien dit ziet op de informatievoorziening door de curator aan de schuldeisers over het beheer van de boedel. Een beroep op het inzagerecht van [3:15j](#) , aanhef en onder d, BW kan dan uitkomst bieden. Op grond hiervan kunnen individuele schuldeisers in geval van faillissement openlegging vorderen van de tot de boekhouding van de failliet behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers, voor zover zij daarbij een rechtstreeks en voldoende belang hebben. De centrale vraag in dit arrest is wanneer een schuldeiser een rechtstreeks en voldoende belang heeft. De Hoge Raad oordeelt dat van een dergelijk belang sprake is indien de schuldeiser inzage in de boekhouding van de failliet verlangt teneinde zijn rechtsbetrekking met de failliet - en daarmee met de boedel - nader vast te doen stellen, bijvoorbeeld met betrekking tot de hoogte, aard of inhoud van zijn vordering. Indien echter inzage wordt verlangd met het oog op een mogelijk door hem in te stellen vordering tegen een derde, zoals de voormalige beleidsbepaler van de failliete vennootschap, is geen sprake van een rechtstreeks en voldoende belang.

A-G Timmerman concludeert eveneens dat de woorden 'rechtstreeks en voldoende belang' in [artikel 3:15j](#) BW restrictief c.q. beperkt dienen te worden uitgelegd. Van een 'rechtstreeks en voldoende belang' bij openlegging van de boekhouding is slechts sprake wanneer de schuldeiser die inzage vordert daarmee wil bereiken dat een rechtsverhouding van hem tot de gefailleerde wordt vastgelegd. Een dergelijk belang speelt niet in een geval waarin een schuldeiser inzage wenst van de boekhouding van een failliete vennootschap om met succes een vordering tegen een bestuurder van die vennootschap te kunnen instellen.

Opmerking verdient dat de weg van een op de voet van [artikel 843a](#) Rv. aanhangig te maken vordering tegen de curator wel openstaat.

De Hoge Raad gaat, in lijn met de A-G, over tot vernietiging en doet de zaak zelf af.

Mr. A.C.D. (Angela) Evers, Van Iersel Luchtman Advocaten

WETINGANG

[Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering artikel 843A](#) , [Meer nieuws over dit wetsartikel](#)

[Burgerlijk Wetboek Boek 3 artikel 15J](#) , [Meer nieuws over dit wetsartikel](#)

[Faillissementswet artikel 69](#) , [Meer nieuws over dit wetsartikel](#)

TREFWOORDEN

bestuurdersaansprakelijkheid, boekhoudplicht, exhibitieplicht, faillissement